

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 pessetes.

Moderna Escola de Piano

PROFESSOR: R. CASAS

Plan d'estudis de l'acadèmia Granados de Barcelona. Nova tècnica del Pedal segons el malaguanyat mestre.

CONFERENCIES DE TEORIA I HISTORIA DE LA MÚSICA
Lliçons particulars i a domicili.

Resultats obtinguts per la

MUTUA GENERAL DE SEGUROS
contra accidents del treball en el 1.er trimestre 1920

Ingresos . . . Pts. 235.065'40

Despeses . . . 213.791'70

Sobrant Pts. 21.273'70

Accidents atesos 1.251

Delegat a Palamós: En **CARLES PAGES**, Carretera de Girona.

Aliments pera Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa
MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA
pels RR. PP. CISTERCENSES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS: **PAGÉS I ROCAFORT** (Successors de
A. MASSANA)
Carrer de Fernando VII, 14. **BARCELONA**

H. IBÉRICA DEL PADRE
HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEP ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum
elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les esta-
cions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si
es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els dei-
xa davant el carrer Conde del Asalto.

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

ANIS

“Del Amor,,

D'exquisit aroma, agrada-
ble paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
nències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estómac.

ROM

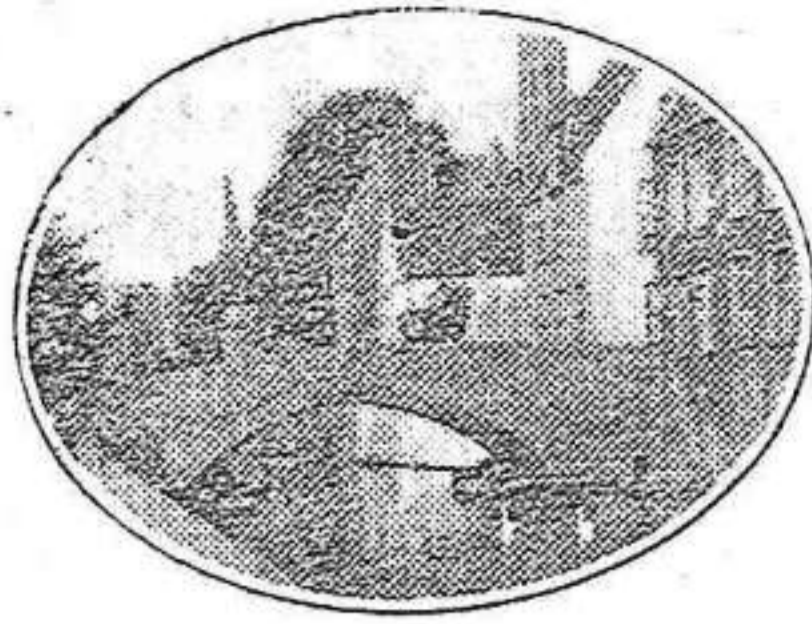
«PEPITA»

VERMOUT

«ESPAÑOL»

CONYAC

«PEPITA»

Grans tallers de Fotogravat

**REQUESENS,
OLIVER I HENRICH**

Plaça de Letamendi, 27 = Telefon, G. 1104

BARCELONA

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

Hotel i cafè TRIAS

Situació immi-
llorable, davant
de la mar, de la

estació, del passeig i al costat de l'administració d'automòbils.

▣ Habitacions confortables ▣ Esplèndit saló menjador ▣

MAGNIFICA SALA DE BANYS D'AIGA DE MAR I DE DOLÇA

GARAGE

TELEFON, 35

Companyia General de Comerç. S. A

(ABANS MAGI VIÑALS)

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2

Cases a Port-Bou, Cer-

- Barcelona -

: bere, Irún i Hendaya :

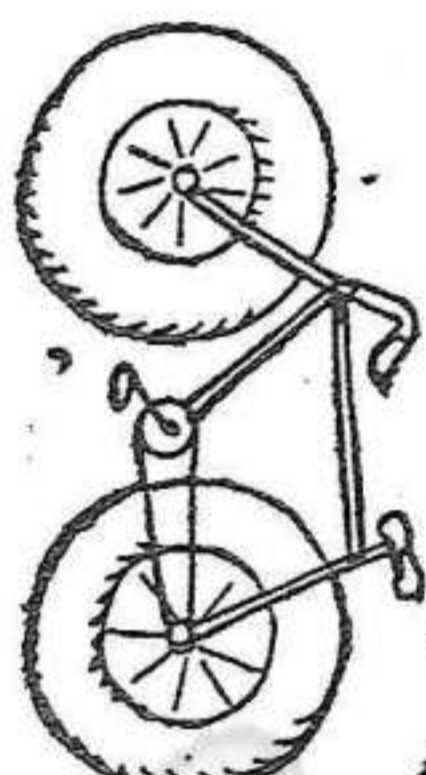
TELEFON: 1692

CICLES SANROMÀ

ARTICLES PER A
SPORTS

MOTOS SIDE-CARS

SUN

A. SANROMÀ
Balmes, 62
BARCELONA

TELEFON
1445

L'ermita de Bell-lloc

Al peu de les runes del castell mitgeval, s'aixeca la masia de Bell-lloc amb una capella consagrada a la Verge. Ans de l'any 1909, ne pasaren molts en què la capella no era sinó graner; restaurada amb gran festa solemnitzadora, la Verge del bell paratge domina, altra volta, en el seu soli veient a son entorn l'altar daurat i, pendants de la volta, les belles naus, presentalles de fe.

Així com la porra materialista va convertiren graner la humil ermita, recentment la destralt delmadora ha convertit les ufanoses suredes en trist ermot. I els rossinyols, qui canten les formosures de la naturalesa, no han trobat els nius de la mateixa manera que el antics fidels deixaren de trobar l'ermita i la Verge. Els pocs rossinyols, qui per aquelles verals salmengen, veuen que, poques vegades, s'obre l'ermita reoberta al culte, i fins s'estranyen de mesclar llur refiladissa a la veu de la campana qui, en el silenci august, s'escampa com una gran onda en gran estany.

El paratge, fins fa poc temps delitosíssim, fou el marc de mil fartalències, entre les quals s'hi barrejaven idil·lis frescorosos i blanques cantúries de jovent. Amb els arbres caiguts, caigueren, per a sempre, lletres enllaçades, inscripcions indexifrables, marcadores d'esvaïdes dolceses i sepultades amors; encara la pedra de la taula rústega d'a vora la font les conserva les traces d'antigues vides. D'aqueixes traces i d'eixos records n'hem exhumat els qui formaven l'album de l'ermita.

Datada en l'any 1828, hi ha una escriptura d'En Salvador Alvarez respecte del Santuari de Santa Maria de Villoch, essent batlle de St. Joan En Joan Sàbat.

Fou escrit el nom Vell-lloc en 1843, essent alcalde de Sant Joan En Sebastià Bas i ermità, N'Esteve Pagès.

Continua escrit el mateix nom en 1858 quan En Joan Baptista Colls substituï en el càrrec d'ermità a En Josep Rovira.

Onze anys després el pintor Joaquim Viladevall pintà i decorà la capella. Era en aquella saó rector de Sant Joan, Mossèn Joan Bisbe; Administradors, En Pere Joan i En Miquel Bas, i ermità el ja anomenat Colls. En 16 de Març de 1868, va celebrar s'hi gran ofici de pregàries i com que la gentada, per sa gran còpia, no pogué encabir-se a la capella, va posar-se un altar provisional a la porta de l'iglèsia i al costat les imatges del crist de Palamós i de Sant Joan de Palamós. Predicà el R. Pare Planas de Girona.

Tals millores i festes esdevenien a la vetlla de la instauració de la República, fet resonant que arribà a reflectir en el petit album de la petita ermita: així hi consten en els recors de fartalència, aclamacions entusiastas a la República.

De les consegüents notes n'hi han que per algun palamosí tindrà bella valor, com la de que N'Esteve Prats regalés al Santuari un bergantí en miniatura anomenat La Victòria. Altres que per a tothom foren plaents de llegir, com són "John Barnes Luengo and Maria Carr Barnes visited this chapel and were very much satisfied urth the Rindness of the hermit. December 17. 1868". En 13 de Juliol de 1869 Joan Albert complí la penitència que prometé el 2 de Maig de 1866 en el combat del Callao de Lima. I per fi, entre l'aplec de pensaments baixos i vulgaríssims de sentor d'àpat, contrasta una delicada flor de poesia d'un jove prometedor, qui, d'acord amb l'auguri, ha arribat a coronar se amb el llorer de mestre. Es una octava real que a l'il·lustre autor semblarà tal vegada somni.

A LA VERGE DE BELL-LLOC

Madona de Bell-lloc i Sobirana
 que en la serra asperosa tens posat
 ton trono, en aqueixa humil cabana,
 on se respira l'aire pur mes grat;
 escolta el prec amb que avui te demana
 mon pobre cor, i escolta'l amb pietat:
 que es realitzin, Verge, mos amors
 i que ens porti's la ditxa a nostres cors.

F. MATHEU,

31 d'Agost de 1868,

Que amb els fidels i els rossinyols del paratje obirador de la mar s'hi ajuntin els poetes; que la gent, oblidadissa del passat, oblidi, per un moment, les angúnies del viure material; que aquells qui a Bell-lloc sols acuden per disfrutar d'un platxeri, sàpiguen veure la valor de l'antiga ermita.

Així és facil que de la bella contemplació en brolli lo més preat de l'home: un esperit selecte, una ànima d'artista, un cor content.

El vestigi

Entre les dones exel·lies
per ta preclara venustat,
pro ben de pressa la perdies
dintre les flames del pecat.

Com en la vetlla fatillera,
i sensual de sant Joan,
tot ho abocava a la foguera,
un instint foll i devastant.

Esguards i besos i abraçades
eren tions llençats al foc:
al teu voltant, ubriagades,
les passions feien llur joc.

Mes, si creixies, d'abrandada,
amb l'altivesa d'uns plumalls,
fores també com brimarada
d'un sac de fútils encenalls,

car aviat et va sorprendre
el temps, mostrant-te el cos marcit,
i t'adonares que eres cendra
i que et vol ja tan sols l'oblit.

Ara, d'aquell antic prodigi
que tu prengueres per etern,
només et queda per vestigi
—així auriola de l'avern—

la cabellera esponerosa,
tota brillant de fosquetat,
més que arriassada, tremolosa
d'haver fregat ta nuditat.

I evoca l'hora ponentina
sota d'un núvol molt ombriu,
i la tristor de la ruïna
del que va ser palau altiu.

I, no és més bé la nit obscura,
i que damunt del cel l'estens
per a que com bandera impura
el mal l'agiti amb els seus vents,

venjant-te així de l'oblidança
d'aquells qui foren tos amants?...
No't tornarà pas la venjança
ni un sol dels teus primors d'abans.

Allunya, doncs, la trista història,
si no és per fer-te'n penedir,
i dóna't tota a la victòria
suprema que és el ben morir.

La teva vida recomença
i torna el fum en claretat:
la cabellera negra i densa
et guanyarà l'eternitat,

si, com Maria de Magdala,
saps aixugâ, als peus del Senyor,
l'ungüent balsàmic que regala
del cor punyit per el dolor.

JOAN DRAPER

La intriga

Dijous a las dotze m.

Rinnn... Rinnn...

—Digui? Qui parla?

—Es vostè Rosa?

—La mateixa. I vostè?

—Un desconegut que la recorda contínuament.

—Però, qui es vostè i què vol?

—Intrigar-la...

—A dir veritat, no sospito l'objecte de la intriga.

—Perdonim demà trucaré a la mateixa hora...

—Que me demanarà altra volta? No li permeto si abans no'm diu qui és vostè.

* * *

Divendres a les dotze m.

Rinnn... Rinnn...

—Soc puntual?

—Es inútil que ho sigui; jo no puc continuar la conversa amb un fantasma..

—Ah! En aquest cas, permeti'm que em consideri un fantasma de bon gust...

—Però, on m'ha vist vostè?

—Per tot.

—Qué diu!..

—Ahir va passar al costat meu fins a tocar-nos la roba, deixant en tot mon ser l'emoció intensa de son apropament... Demà, fàcil que la vegi al cine.

—Oh, per favor! Qui és vostè?

—Es gran la seva impaciència...

—Confessi que és ben explicable...

—Sí... i no. Però li prometo descobrir-me...

—Quan?..

—Ara mateix, si té bona memoria. Escolti'm bé. Fou al cine el passat

diumenge, quan actuava l'artista; aquella veu sensible vibrava en tot el teatre atraient totes les mirades. Vostè aparegué en la llotja. Des d'aquell moment, no vejà en els primers seients de platea un rostre girat ànsiosament envers vostè, sempre? Sempre contemplant-la, juntats tots els sentits en els ulls, que semblaven veure tot ombra la sala, tot llum la llotja... Oh! Hagués volgut parlar-li, con li parlava amb els ulls... dir-li llavors...

—I després? Vaja... Senyoreta!.. Centre! . Posi'm la comunicació amb la persona que em parlava, li suplico...

—Imposible; s'ha retirat ..

—Però vostè pot indicar-me el número...

—Perdoni'm, no puc.

*
*
*

Dissabte a dos quarts d'una m.

Que triga a trucar avui. No em demanarà? Per què? Pobres nervis de dona! Una impressió els emociona, altres els fa restar insensibles... Ja'm té impacient son retard, com si fos l'estimat que m'hagués arribat a fer sentir... No, no parla. Quína expressió meva podia haver li desagradat ahir? La veritat és que podia haver-m'hi mostrat molt més amable I quí serà Deu meu? En ma vida he gaudit de veu tan simpàtica... la conversa és e'egant... Però jo no recordo l'espectador del cine que ell diu esser...

*
*
*

Rinnn... Rinnn...

—Ah! Per fi me demana?

—Hi ha paraules que commouen més que un bés. Oh! que bell aquest «per fi» dit així! I... ha descobert ja el fantasma?...

—Tinc por que si no es descobreix per sa voluntat quedi ignorat per sempre...

—Suposar això seria atribuir me una falta d'educació gran, sense perdó de ningú. Suposar que jo vull burlar me de vostè quan es sols vostè qui ocupa ma pensa i quan és sols la covardia de parlar li, de dir-li lo que per vostè sento, la causa d'això... Ahir vaig veure-la al passeig, creia que li veuria i se'm feien llargues llargues les hores esperant la tan desitjada Estava encantadora .. mai no havia vist brillar tant els seus ulls, ni vist tan negres sos cabells... Però la seva coqueteria és alarmant i crudel. . he vist brollar esperances en ses mirades i les he vist morir gelades per un gestic de menysprei dels seus llavis... Oh! Les il·lusions que una dona bella fa forjar, són febre inacabable en la imaginació dels homes...

—Oh! La única curiositat que m'atormenta de veres, és la de saber...
—Quí soc? Demà li diré...

* * *

Diumenge.

Estic resolta, si no compleix avui la promesa, no li permetré més conversació. Astúcia, n'hi sobra, me diu coqueta com si me conegués perfectament, i m'aconsella amb l'autoritat d'un pare, d'un... nuvi... Me pensava que trucava. Es estranya i ridícula la meva emoció. Arribaré a estimar aquest home? No ho vull! Avui no li parlaré quan me cridi, li faré dir que no hi soc. Me té plena d'inquietut. En cada home que me mira, crec veurer mon desconegut, en el passeig on sé que hi és, el cerco amb ànsia i despit ja que el suposo espiant-me i saborejant ma impaciència per conèixer'l... No, decididament, no l'espero més; és pesada ja la broma...

* * *

Rinnn... Rinnn...

—Bon dia. Sóc en extrem feliç... Bona part d'eixa nit al cine, l'he tinguda al costat meu...

—Qué?...

—Fou un somni, res més. Però va parlar de tal manera a mon esprit, fou tan son sentiment, tan intim el canvi de simpatia juntat en aquest somni que sento desig de dir a tots «l'estimo, l'estimo»

—Segons a'xò, jo no soc per a vostè ni una cosa, ni un ser...

—Es més, una obsesió. . Perquè res me seria més fàcil que cridar-me a mi mateix lo que sols a mi m'interessa. .

(Una veu estranya s'hi interposa) Ola, ets tu Ricard?

—Sí, però mira, fes-me el favor, truca després...

—Ah! ets tu, en Ricard, Tu!...

* * *

Dil'uns.

Rinnn... Rinnn.

—I ara que ho saps tot, que haig d'esperar?...

—Has guanyat Ricard, has guanyat...

I fou en una bella posta, quan el sol semblava avergonyir-se d'ésser testimoni de tanta felicitat, que en Ricard pogué saber tot l'amor que tancaven aquells ulls i aquells llavis...

JULI FERRER I MATAS.

Camperola

De *Branca florida* premiada amb la Flor natural en els Jocs Florals de Barcelona.

Pluja d'or branca florida.
Bat el sol a ple Gener.
Sota el fret canta la vida
tot l'amor del bell fruiter.

D'un idil·li de blancura
i una gota de carmí,
tot el goig que ara fulgura
serà fruita per collir.

Passarà la juvenesa
d'aquest viure enlluernador,
cada flor una promesa
per quan vingui la Tardor.

Que la vida Camperola
ens darà la plenitud,
de l'ametlla que viu sola
dintre capsa de vellut.

De l'ametlla fredolica
que serà el millor present
per la teva boca xica.

Cau la flor de mica en mica,
i la fruita va creixent.

JOAN M. GUASCH

Qüestions culturals

Als palamosins absents

Perquè tenim plena confiança en els fills de Palamós que viuen lluny del nostre Empordà, escrivim avui aquestes ratlles. Ells senten tant o més que nosaltres l'amor a la terra nadiva, i just és que procurem establir contacte esperitual a través de les fronteres que els cors dels bons patriotes saben reduir a la mínima expressió.

Veritat, compatricis, que en vostre exili recordeu amb do'ça delectança els anys primers de la vostra vida, quan encara trepitjaveu aquest trocet de terra benaurada encerclada per les suredes de les Gabarres i per la lleuor atractívola del mar Mediterrani? Ja ho sabem, ja, que el sentiment de pàtria augmenta amb la distància! Quantes vegades haureu parlat del far, protector d'idil·lis amorosos! I de la bellesa de la nostra platja en forma de mitja lluna! I del castell i la font de la Bell-lloc, i del Molí de Vent de Sant Joan! I del troç bellíssim de costa brava que tenim a sota el Padró! I de la gatzara en diades de Carnaval! I de les sardanes en el carrer Major, amb aquell bé de Déu de flors verges que perfumen la vida de poesia, tot passant...!

Suposem que ha de ser-vos molt plaent, també, assabentar-vos d'un hermos projecte en perspectiva, d'una gran millora per a la vila dels nostres amors. No n'heu tingut esment d'aquesta ferma campanya iniciada en favor de la construcció de nous edificis per a escoles graduades? Amb poques paraules us en farem un resum.

Les escoles públiques estan allotjades actualment en llocs esquifits i antihigiènics, declarats inservibles pel propi Inspector provincial de 1.ª ensenyança, D. Manuel Ibarz: en una d'elles, s'hi plou; la graderia de la classe de pàrvuls de les nenes està enfonsada; a la graduada de nois, es va ensorrar una paret i fou la causa de què un alumne es trenqués la cuixa; en la majoria d'aules, els pobres infants estan com les arengades en el barril; hi ha sales en que han d'encendre els llums en ple dia, tan bon punt està una mica núvol, etc., etc. Sobre la reparació d'aquesta vergonya palamosina s'han publicat diferents articles en aquestes planes de MARINADA, en el «El Programa» de Sant Feliu de Guixols, en el «Baix-Empordà» de Palafrugell, en «El Autonomista» de Girona, en «Seny» de la nostra vila i en «El Magisterio Gerundense» de l'esmentada ciutat immortal.

La llevor espargida sembla haver caigut en terrer assaonat. Com que es tracta d'una obra de justícia, l'opinió pública està completament d'acord en què es porti a cap dita millora. Els partits polítics que tenen representació a Casa de la Vila coincideixen igualment en aquest punt concret de la cultura popular. Tothom ho veu amb bons ulls.

Però, per què no s'ha pres encara cap determinació oficial, després de parlar-se'n tant de temps? No creiem pas que sigui per manca de desig. Segurament és perquè no saben trobar, de moment, els recursos necessaris per a una obra de tanta importància. Potser els nostres regidors s'han espantat davant d'un emprèstit de vuitanta o cent mil duros, en el supost de que vulguin bastir unes escoles com cal i sense la més petita intervenció de la Mancomunitat ni de l'Estat. Nosaltres hem rebut impresions faborabilíssimes, puix hi ha palamosins benemèrits que només caldrà una petita indicació per a col·laborar-hi en la proporció que llurs forces els hi permetin.

D'aquests bons fills ne trobarem a Londres, a Mèxic, a la Habana, a Nova York i a altres ciutats estrangeres. I és que nosaltres no podem duputar del fill de Palamós que es recorda constantment dels pobres necessitats que han d'anar a raure a l'Hospital municipal i subvenciona així mateix la Casa-breçol de Palafrugell. No podem creure que aquell cor magnànim que eixugà tantes llàgrimes a Palamós i a Sant Antoni de Calonge en els començos de la gran guerra, resti impassible davant del problema simpàtic de creació d'escoles. Estem segurs que no ha de mancar-hi el concurs d'aquell altre esperit selecte, mestre per més senyes, de qui es comten per dotzenes i per centes les obres de caritat que fa cada vegada que passa una temporada entre nosaltres. Tampoc poden faltar-hi aquells volguts compatricis que des de terres mexicanes, al llegir en aquesta revista la nova de la mort del malaguanyat En Martí Roger i Crosa, enviaren una afectuosa lletra de condol. No, no hi faltarà l'ajut, al menys periodistic, d'aquella ploma que, tot parlant-nos de les llums de Broadway i de la Margarideta, es recorda també de Catalunya, de l'últim drama d'En Guimerà, de l'última novel·la d'En Rusiñol...

Voldriem, oh fermes devots de la terra que us ha vist néixer, que comprenguéssiu tota la valor i el poder de la vostra opinió. Ens plauria saber allà on podria arribar la vostra voluntat. Aixís com la Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana no s'ha fet obiradora entre els catalans de Catalunya fins que els catalans d'Amèrica l'han honorada amb generoses subvencions, voldria que l'esfors petit o gros de cada un dels palamosins que viuen arreu del món, esperonés a tots nosaltres per a portar a cap una obra tan humana i tan digne com és la construcció d'escoles on s'ha de nodrir la intel·ligència i forjar la voluntat dels futurs puntals de la Pàtria que vosaltres i nosaltres tant aimem.

T.

Pel·lícules americanes

En Quimet de Vall-llobrega

El vaig conèixer en un poblet d'una República americana en plena època revolucionària. En Joaquim Puig i Roig, fill de Vall-llobrega, venia als naturals d'aquelles terres un producte de l'enginy yanqui, de lo més graciós que es pugui imaginar-se. El tal artefacte era originalment un embut d'alumini, el qual, si se'l girava, es convertia en colador de café. Si se li treia el gallet, el colador es tornava en pot, i donant-li un suau cop de puny, el pot era un plat perfecte.

En Quimet coneixia tan bé les manyes d'aquell enginyós utensili múltiple, que les exhibicions que donava tenien un succés ràpid i, sobre tot, profitós pel venedor. Els embuts, els coladors, els pots i els plats se convertien, com per art de màgia o de prestidigitació en *pesos* i *centavos*, que En Quimet s'embutxacava tranquil·lament, per obra i gràcia dels hàbils inventors de la terra de les *safety razors* i de les *typewriters*.

Es natural que el qui comprava una eina d'aquelles, als cinc minuts de tenir-la, li quedaven més ganes de correr al darrera del qui li havia venuda, per a demanar-li que li tornés els quartos, que de repetir la transacció, perquè a les dues o tres vegades de fer funcionar aquell «juguet», no hi havia poder humà capaç de metamorfosejar-lo una volta més. En lo qual es semblava als cavalls de lloguer, que solament el seu amo els pot fer moure. Això feia que En Quimet és donés bona manya de no quedar-se mai en un poble més de vintiquatre hores per por a les conseqüències de l'indignació popular.

.

Passaren uns quants anys. La revolta continuava en aquell ditxós país, com si el matar-se germans amb germans fóra la cosa més cristiana i natural del món; més de l'home dels embuts i de les eines que tants de *pesos* li donaren, no en quedava ni el record. Un jorn, quan menys pensava amb En Quimet de Vall-llobrega, al fer la meva passejada de costum per la plaça mercat de la ciutat on me trobava, em va cridar l'atenció una gran gentada que s'arremolinava al voltant d'un automòbil, el qual, per la seva originalitat, em recordà a l'instant l'enginyosa combinació de l'embut d'En Quimet Puig i Roig. El vehícol, que tractaré de descriure, era mig automòbil i mig «clínica dental». El seient que generalment ocupa el *chauffeur* no tenia res de par-

ticular; però el lloc destinat als passatgers, estava cobert per una plataforma, damunt de la qual s'hi aixecava una espècie de cadira, que molt bé en podríem dir-ne «elèctrica», de grans dimensions, de les que usen els dentistes per a fer veure les estrelles als infortunats que tenen la desgràcia de caure a les seves mans.

Aquell espectacle gratuït, al mig de la plaça, sota un sol de foc, em feia la impressió de que assistia a un auto de fe en ple segle XX. Això mateix devia passa'ls-hi als que badaven, a jutjar per la sorpresa que es veia pintada en tots els semblants. Al costat de la cadira, o potro del torment, hi havia un home curiosament vestit. A la solapa de sa levita hi penjaven dues medalles d'or, les quals feien joc amb una groixuda cadena del mateix metall, que anava d'una butxaca a l'altra d'una ermilla d'immaculada blancor. Però lo que primer saltava a la vista del curios observador, no eren les dues medalles que brillaven al sol, ni la cadena d'or, ni la levita, ni l'ermilla, sinó que era un complicat turbant oriental que el subjecte i objecte de totes les mirades portava al cap, i li donava un aspecte exòtic i àdhuc misteriós.

Al veure al doctor Bacha, que així feia dir-se el flamant arrenca-caixals, si haviem de creure el cartell que l'anunciava, en el acte vaig conèixer a En Quimet de Vall-llobrega. Us asseguro que si En Quimet era llest de mans metamorfosejant embuts i coladors, el doctor Bacha ho era encara més arrencant dents i caixals als indis, mig indis, negres mulatos, *morenos* i a tota la gama de colors epidèrmics de l'Amèrica pròdiga i exhuberant.

Mentre el doctor Bacha arrencava caixals i gemecs, i treia *pesos* de sobre a tothom que es presentava, el seu ajudant no tenia prou mans per allargar ampolletes d'un líquid groc, ni prou llengua per a cridar: «¡Un frasquito, un peso, señores!» I els *frasquitos* volaven cap a les mans dels *pacients*, i els *pesos* cap a la butxaca de l'ajudant, com si una terrible passa de mal de caixal hagués envaït de sobte tot el poble. Allò era un *chubasco* tropical de *pesos* que queia sobre l'automòbil de l'home del turbant i de la levita.

.....

Aquella tarda, vaig voler anar a saludar En Quimet de Vall-llobrega a l'hotel on estava allotjat. Al veure'm entrar a sa habitació, va córrer cap a mi allargant-me totes dues mans, les quals vaig estrènyer amb veritable efusió. Em digué que m'havia vist aquell matí a la plaça entre els badocs qui voltaven l'automòbil, i que m'esperava, puix tenia la seguretat que jo també l'havia conegut.

En Quimet va fer-me asseure, i després d'acostar-me una capsa de bons tabacs perquè em servis, començà d'explicarme les seves aventures d'ençà que no ens havíem vist.

—Durant els darrers quatre anys n'he passatde tota mena —digué En Quimet— Vostè ja sap per experiència lo exposat que és viatjar per països

encesos per lluites fraticides, en les quals, com en totes les questions de família, sempre reb el que menys culpa hi té. He perdut molts de diners; més amb tot i això, no em deixaria penjar per cent mil duros, i l'altre jorn per no res em penjen de franc. Vaig tenir sort que el general qui semblava que tenia alguna autoritat sobre els seus subordinats, o més ben dit, insubordinats, feia vuit dies que tenia un caixal que li fiblava, i a cada fiblada, feia fusellar el primer infeliç que li queia a les mans. En saber que entre els presoners hi havia un dentista «famós», va fer-me comparèixer a sa presència. Tant content quedà l'home dels meus serveis, que feu posar-me immediatament en llibertat i ordenà a la seva gent que em retornessin l'automòbil, el qual era justament lo que més set els feia.

En Quimet s'alçà del seu seient per a acostar-se a la finestra on hi havien sis o set vailets que tocaven escandalosament la botzina de l'automòvil, el qual, per art de màgia molt semblant al que operava l'embut d'alumini, fora la plataforma i la cadira de dentista, era un el·legant *touring car*

Vull dir—continuà En Quimet—que amb els anys que tinc i amb els diners que em queden, me sembla que lo més acertat serà que agafi el primer vapor que surti... i cap a Vall-llobrega falta gent.

Tres suaus cops a la porta interromperen de sobte nostra conversa. ¡Avant!, cridà En Quimet, i tot seguit entrà un xicotet amb una tarja de visita a la mà a qui el matí havia vist allargant ampolletes de líquid groc i recollint *pesos* d'argent.

Per no fer nosa, als pocs minuts em retirava discretament de l'habitació del meu amic, deixant els ullals del senyor governador de la província a les destres mans d'En Quimet de Vall-llobrega.

Si algun dia aneu a Vall-llobrega i per atzar hi trobeu un *americano* qui frueix tranquil lament de les seves rendes guanyades amb tantes suades i perills en llunyanes terres, us prego, per la vostra salut, que no li parleu dels embuts d'alumini, ni dels caixals arrencats a força de gemecs als pobres indígenes d'América.

VENTURA I SUREDA

New York, Març de 1920

Crònica local

En començar la crònica d'aquest mes plau-nos fer constar que la mar és estada propícia als pescadors. Les *trainyes* sortien de l'aigua plenes de sardina i anxova, enviada a les poblacions de terra endins.

La cloaca col·lectora de la platja és acabada. L'arranjament del passeig terminat i tot polit; la il·luminació, que de mica en mica s'havia anat apagant, hi és estat restituïda; ara ja podem rebre dignament els estiuejants.

Solament cal reprimir la llibertat dels qui sens mirament tiren les immundícies a la platja, embrutant el sorral tan hermós en la nostra platja. Cosa que deuria ser un mirall de netedat amb mires a la higiene.

Es començada la pesca de les cabres. Els aficionats que tenen bot cada matí surten a la mira; per ara, sembla que no n'estan pas gaire satisfets.

Una magna representació al teatre Carmen amb la darrera producció de l'Angel Guimerà «L'ànima és meva» drama fort i emocionant que a més de la valor literària de l'obra reconeguda a bastament per tots els públics on s'ha representat, venia auriolada amb un nimbe de simpatia que li han donat més actualitat els esdeveniments darrerament haguts a Barcelona i Sevilla. L'entrada del teatre fou adornada amb brancatje i flors, i el públic nombrós que omplia la sala i llotges premià amb xardorosos aplaudiments l'obra del poeta i el treball acurat i perfecte de tots els actors de la companyia catalana Nolla-Casals. També donà una representació de Mar i Cel.

Un nombre molt limitat d'obriers han estat ocupats de nou en el treball de les obres del port reparant averies dels temporals de la tardor.

S'ha començat a bastir una fàbrica per a la raó social Carós i C.^a prop de la carretera del cementiri. Ja compten amb importants piles de suro pais depositades en el pati.

La festivitat de Pasqua de Pentecostés enguany ha resultat quasi una festa major. Dos orquestes forasteres per a concerts, balls i sardanes al «Casino El Port» i «Centre R. Federal». A més, la societat coral «Unió Sadurniense de Sant Sadurní de Noia ens visità en son viatge d'excursió, obsequiant-nos amb una serenata a casa la vila i escollides peces corals al C. R. Federal. L'Ajuntament els feu ofrena d'una llaçada per a la senyera.

Les poques suredes que resten se veuen invadides per un peste de cuques que se les hi mengen les fulles tendres. Són aproximadament com les que aparegueren fa uns quans anys.

Reposant a l'ombra del suros, en la solitud del bosc, sentirieu el lleu fressejar de les fulles que cauen rosegades, i sovint se veu flotar en l'espai com

una dansarina, pendent d'un fil invisible, les cuques que s'arrien per a passar d'una p'lanta a l'altra.

Passen molts dies sens musica en un poble com el nostre, o per a molts no hi ha altra musica que la dels diners. En el mes de les flors, hi hagut culte de l'art divi. En la diada de Santa Creu, l'Orfeó «Ocellada», canta la Missa Pontificalis de Perosi els motets següents *Ave verum*, de Mozart, *Pan- nis Angelicus* de Cesar Franch, *Penediment* de Beethoven i *Nos Autem* de Sancho Marraco. Predicà el R. P. Rincón. Les veus blanques han entonat cançons a la Verge cada dia, entre flors, i a terme de mes, el 28, l'anomenat Orfeó donà el concert que locouts i vagues interromperen. Els protectors l'acolliren cordialment després de la llarga tongada de silenci, contribuint-hi alhora, el millorament de la massa orfeònica. Tres primeres audicions oferien encis. *Scherzo* de Martini, *La sardana de les monges* de Morera i *El fill de D. Gallardo* de Sancho Marraco. La perfeta joguina i la sardana foren bisades, no comprenent perquè no ho fou la deliciosa cançò popular que En Sancho Marraco ha magistralment harmonitzada. Les senyoretas Josepa Mató i Nativitat Roure oferiren les cançons *Les roses d'Ispahan* i *Després del somni* de l'insuperable melodista Fauré. El públic escoltà amb encantament les veus de les dites solistes i la de la senyoreta Costa qui interpretà el solo del Rossinyol. *La Patria Nova* i la *Marxa del Tannhäuser* foren acompanyades per l'orquestra *La Principal Antiga*. En la segona part, i en número clàssic, l'Andante de la 1.ª simfonia de Beethoven va presentar-se la senyoreta Josepa Palmés, qui amb En Ferrer i En M. Llorens, feu obra d'artista. El violinista senyor Llorens va tocar les Szardas de Monti.

Aplaudiments, a dojo. Mestre Ferrer fou molt felicitat.

Amb la joia primaverat i amb solemnitat acostumada, celebraren la comunió solemne una legió de nois i noies.

Donya Agna Lopez Vidua de Sandaran ha pagat les despeses de l'enrajolament de l'altar de Sant Tem.

El treball en la fabricació de discs és immens: en algunes fàbriques treballen sens parar, mercès a la constitució de tres brigades. Gran enrenou i enllaminament amb la puja dels canvis i el guany dels agiotistes. Cada vetlla, en el Casino la Unión, és exposada la llista dels canvis, per atenció del Banc de Barcelona. El director de la Corchera Internacional, M. Hook, ha visitat Palamós.

També han visitat un aplec de metges qui tingueren reunió en el local de l'Agrupació Catalanista. L'Administrador de l'Aduana, nostre amic N'Andréu Escoruela disfruta del goig d'ascens en sa carrera. La casa Oliver Roldós ha emprès l'ordinació de Girona, valent-se de camions. Camions ven l'Exportadora Corchera. Camions té el senyor Pau. Ja tots els camàlics disfruten d'auto, la qual cosa prova també que la única classe de la societat que més castigada resulta i menys disfruta es la classe mitja.

Moviment del port.

Vaixells entrats durant el mes de Maig de 1920.

1, Vapor, Leonor; 2, veler, Ana Maria; 3, vap., Victoria, francès; 4, veler; Dolores Pascual; 5, vap., Leonor; 6, veler, Joven Paquito; 7, veler, San Juan; 8, veler, Josefa Iglesias; 9, veler, Paulita; 10, veler, Estrella del Mar; 11, vap., Sylvia Victoria, anglès; 12, vap., Leonor; 13, veler, Ana Maria; 14, veler, Maria del Naufragio; 15, vap., Leonor; 16, veler, Joven Paquito; 17, vap., Ciscar, anglès; 18, vap., Leonor; 19, veler, Joven Paquito; 20, vap., Leonor; 21, veler, Ana Maria; 22, veler, Antonio Sorolla; 23, Maria Gloria; 24, vap., Leonor; 25, veler, Joven Paquito; 26, veler, Montserrat.—Total, 26.

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mes de Maig de 1920

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
90	7.421	11	1 225'80	8

Registre civil

Mes de Maig

Naixements. —1, Francesc de P. Ramón i Parals.—2, Joaquím Lloréns i Corredor.—3, Josep Ramos i García.—4, Pere Ros i Margarit.—5, Jaume Juncosa i Ayats.—6, Joan Ruiz i Serrat.—7, Tarrats i Codony —8, Alsina i Bruguera.—9, Pallí i Llosa.—Total, 9.

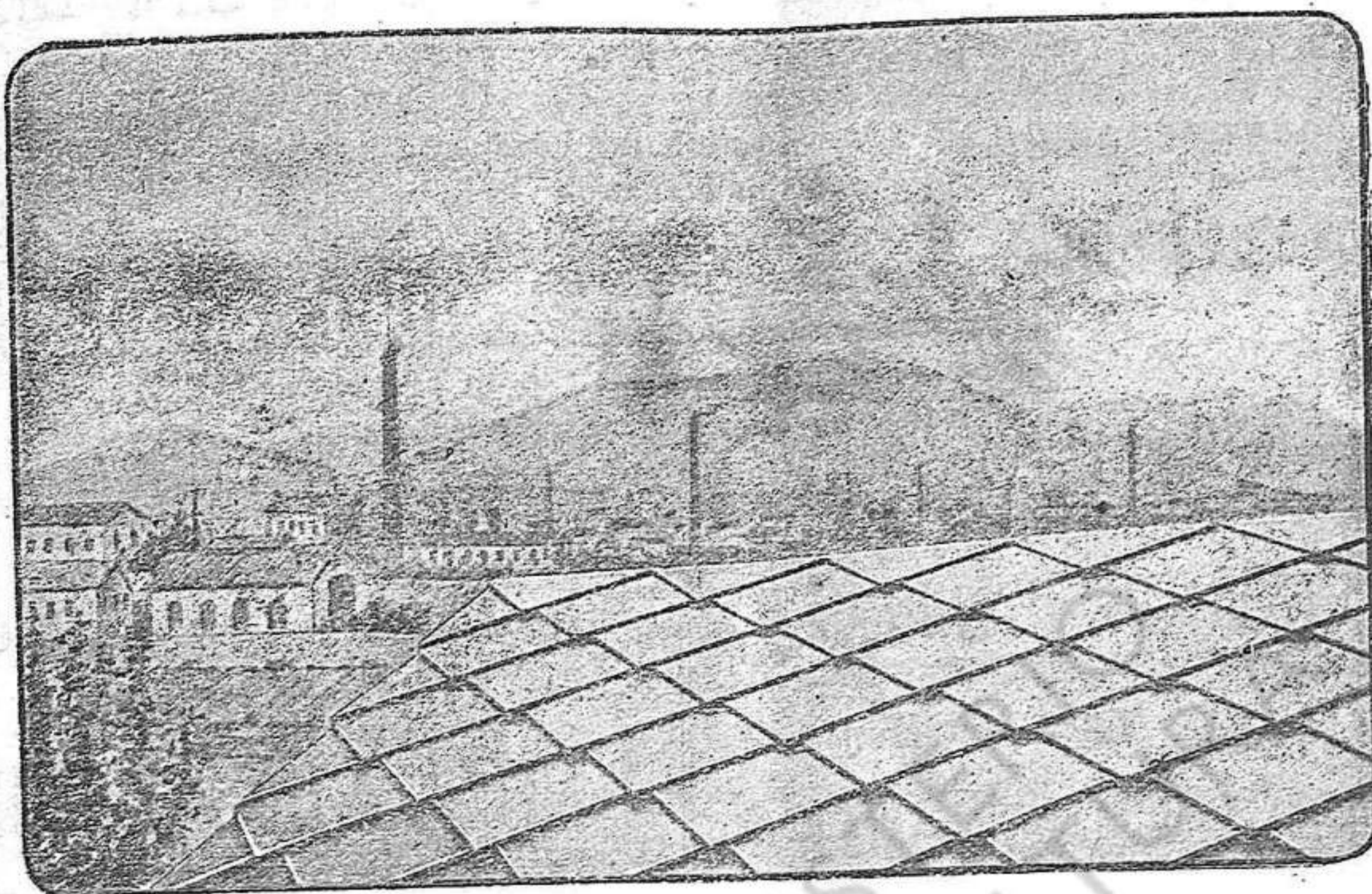
Defuncions. —1, Francesca Gelabert i Miró, 60 anys.—2, Pere Hipólit Buisson Valette, 57 anys.—3, Josepa Suñer Carós, 3 mesos.—4, Pelai Poch Taulera, 8 mesos.—5, Miquel Bañeras Casas, 70 anys.—6, Maria Antequera Montes, 22 anys.—7, Joan Sabater Gibert, 58 anys.—8, Emili Llach Blanch, 45 anys.—Total, 8.

Matrimonis. —1, Salvador Salichs Bofill amb Ana Verneso Soler.—2, Joan Montaner Cabarrocas amb Leonina Sabat Font.—Total, 2.

“ **ROCALLA** ,,

Plaques de Ciment i amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

... La coberta més econòmica ...

La coberta més sòlida i duradera

Model de coberta

DEMANAR PREU
i DETALL, a

JOSEP ESTEVE, PORTA DEL ANGEL, 1 i 3, PRAL.- BARCELONA

DOMINICO BONNET

SANT FELIU DE GUIXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

• Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

FRAMBUSINA

BISCUIT DELICIOS

ELABORAT PER LA

Fleca d'en J. Coll

— de —

LA BISBAL

Preneu-lo amb llet i cafè

Preneu-lo sucant amb vi;

Preneu-lo a l'hora del té,

Sempre es delicat i fi.

Recomaneu-lo als malalts, feu-ne sopa a la mainada, demaneu-lo en cafès i fondes. Es garantitzat com a substànciós, alimentici i econòmic.

DIPÓSITS I SUCURSALS

Palamós: Establiment de en Matias Mabres. — Palafrugell: Fleca d'en Baldri Ferrer. = Torroella de Montgri: Fleca d'en Roc Vilá. = La Escala: Fleca d'en E. Pascual. = Figueras: Fleca de J. Juncá. = Joⁿ Matas, 6. id. Fleca de en^a M. Ferrer. Cervantes 36. = Calonge: Fleca d'en M. Tolaguera. = Girona: Fleca d'en R. Soler, Cort Real, 14.

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

EMILI NOYA

INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

: Reparacions de maquinaria :

Carrer de Mauri i Vilar, 3

Fusteria i Ebanisteria

— DE —

Lluís Sais Agustí

Successor d'En Josep Marull Agustí

Carrer de Munt, 3

NOTA important: Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria elèctrica.

Material elèctric.

Magatzem de Maquinaria i articles per a les arts del llibre

CEFERI GÖRCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

BARCELONA

Existència de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINONI = Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vinyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres: angleses caligràfiques, litogràfiques i talla-dolça, de les quals n'hi ha sempre existència en magatzem = :: Teles per a Enquadernació :: = Filets de coure: gran assortit en magatzem dels més usuals en pólices de 1 - 2 i 3 kilòs.

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA

(BAILLY-BAILLIERE - RIERA)

30,000 DATOS

1,350 PÁGINAS

CONTIENE: Los nombres y domicilios de los comerciantes, industriales, profesionales y elemento oficial de la región catalana.

Reseñas geográfico-descriptivas, Índice Geográfico de Cataluña, Sección de Reclamo, etc., etc.

CUATRO PRECIOSOS MAPAS EN COLORES

Anuarios Bailly-Bailliere y Riera Reunidos, S. A.

Consejo de Ciento, núm. 240.—BARCELONA

Teléfono A. 3503.—Telegramas: ANUARIOS

Comprimido Huidobro

base de Kola, Coca, Estricnina, Fósforo.

Restablece el vigor de los que padecen de postración o de bilidad en cualquiera de sus formas.

Fortifica y vigoriza a aquellos cuya constitución se ha debilitado por el trabajo intelectual excesivo, las penas, los excesos y la vejez.

Ejerce acción directa sobre los centros nerviosos, comunica nueva vitalidad y restablece el vigor mental y físico.

Precio, 3'50 pesetas caja

De venta en la farmacia **PELAYO PAGÉS.** — PALAMÓS

Representante para esta provincia: **NARCISO PALAHI.** -Forsa, 24.-GERONA

CASA FUNDADA EN 1852

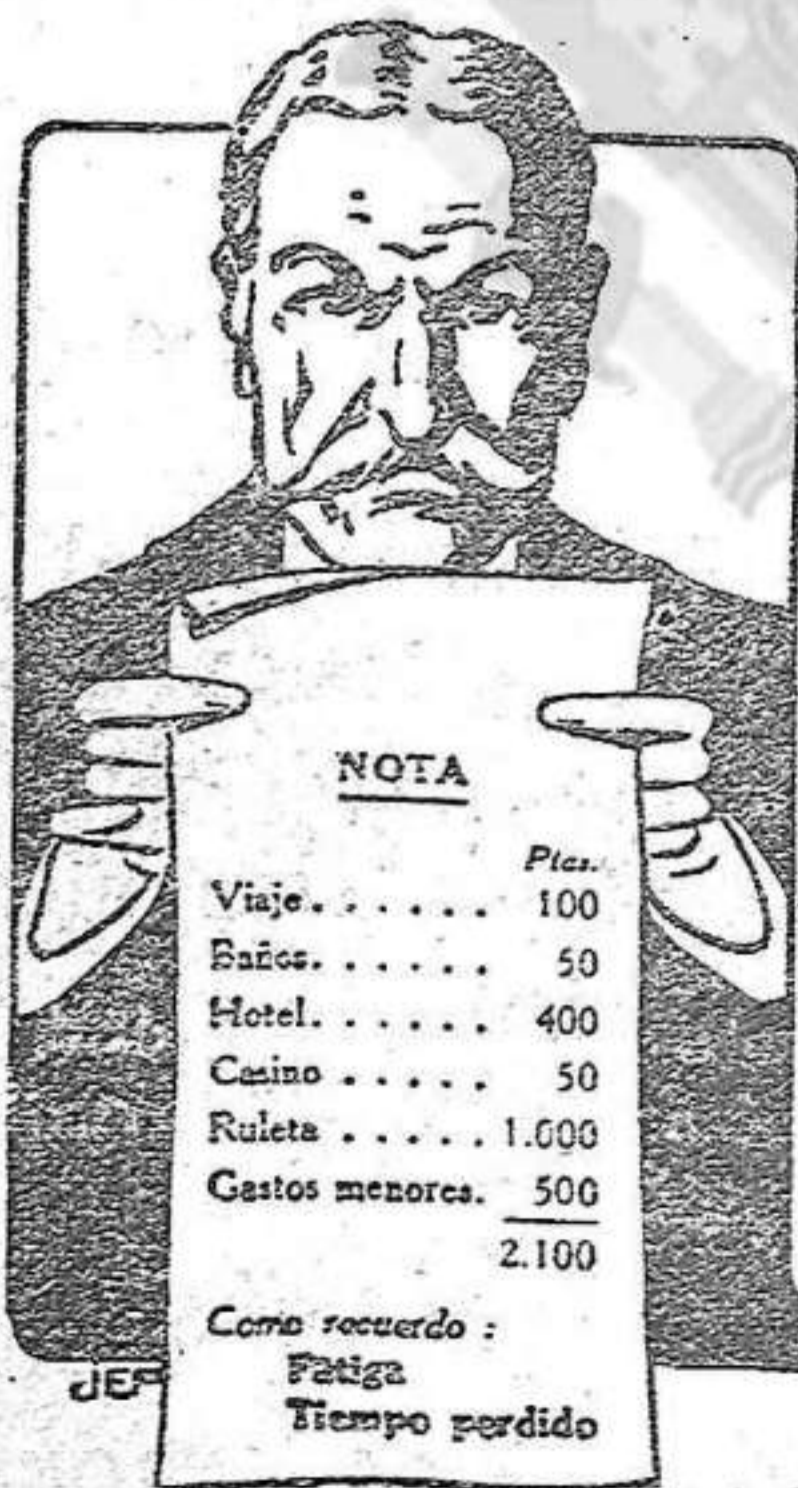
Sastreria de Joan Prat

ESPECIALITAT EN UNIFORMES

≡ Ronda de Sant Pere, 7, entressol ≡

:: BARCELONA ::

Cuentas de ayer y de hoy

NOTA

	Ptas.
Viaje.....	100
Baños.....	50
Hotel.....	400
Casino.....	50
Rueta.....	1.000
Gastos menores.....	500
	<u>2.100</u>

Como recuerdo :
Fatiga
Tiempo perdido

Comparen

Los que no pueden ir á los balnearios, en los cuales tanto cuesta la estancia, deben practicar su cura diaria en casa, empleando para ello los

LITHINÉS

del

DOCTOR GUSTIN

que reemplazan las mejores aguas minerales en el tratamiento de todas las enfermedades de los riñones, higado, vejiga, articulaciones, etc.

Depositarío único para España : DALMAU OLIVERES
14, Paseo de la Industria - BARCELONA

NOTA

Por 10 céntimos diarios

sin molestarse, la mejor agua mineral, muy eficaz y de fácil preparación con los *Lithinés* del Doctor GUSTIN, ya que con 12 paquetes se hacen 12 litros por 1.20 Pesetas.